

Sygn. akt IV U 1342/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Hanna Rawska

Protokolant: st. sekr. sąd. Henryka Wolska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014r. w Zielonej Górze

odwołania T. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18.03.2013r. znak: ENMS/(...)

w sprawie T. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o przyznanie emerytury

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1342/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Z. decyzją z dnia 18.03.2013r. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił wnioskodawcy T. C. prawa do emerytury, gdyż na dzień 1.01.1999r. ma ogólny staż pracy 28 lat, 3 miesiące i 9 dni, a staż pracy w szczególnych warunkach 5 lat, 6 miesięcy i 8 dni.

Odwołanie od tej decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury, gdyż w okresie 1.10.1973r. – 31.07.1983r. wykonywał prace elektromontera w Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w S., zaliczanej do prac w szczególnych warunkach.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania zarzucając, że wnioskodawca w w/w okresie nie pracował w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. C. urodzony w dniu (...) złożył w dniu 27.02.2013r. w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Na dzień 1.01.1999r. jego ogólny staż ubezpieczeniowy wynosi 28 lat, 3 miesiące i 9 dni.

Organ rentowy przyjął wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 5 lat, 6 miesięcy i 8 dni,

(dowód: świadectwa pracy wykonywania w szczególnych warunkach, zestawienia lat pracy, decyzje – akta emerytalne i akta ustalenia kapitału początkowego).

Wnioskodawca w okresie od 1.09.1970r. do 31.07.1983r. pracował w Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w S.. W świadectwie pracy podano stanowisko elektryka,

(dowód: świadectwo pracy k. 3 akt kapitału początkowego).

Takie stanowisko wpisano także za poszczególne lata pracy w legitymacji ubezpieczeniowej,

(dowód: legitymacja – akta o emeryturę).

W Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w S. w okresie od 1.09.1970r. do 31.07.1983r., czyli w latach pracy wnioskodawcy nie było żadnych pracowników w tej Spółdzielni zatrudnionych na stanowiskach elektromonterów. Wnioskodawca przez ten okres pracował wyłącznie jako elektryk. Wykonywał prace elektryka w brygadzie brygadzisty R. P.. W brygadzie było 4, 5 elektryków. Wnioskodawca wraz z pozostałymi elektrykami z brygady R. P. wykonywał instalacje elektryczne od podstaw w młynie, w zbiornikach zboża, w magazynach, paszarni. Wykonywali oni zarówno instalację siłową jak i sterowniczą. Wykonywali także szafy sterownicze. Zdarzały się także prace dotyczące konserwacji instalacji elektrycznych. Podłączali oni do sieci szafy, silniki i skrzynie. W czasie remontu dokonywano też wymiany instalacji elektrycznych i kablowych. Wnioskodawca wykonywał tę pracę stale za wyjątkiem okresu służby wojskowej i w pełnym wymiarze czasu pracy. Rodzaj wykonywanej usługi elektrycznej był uzależniony od usługodawcy,

(dowód: zeznania świadków R. P. k. 2, 3 i Z. S. (1) k. 23, 24).

Wnioskodawca w okresie od 26.10.1971r. do 17.10.1973r. odbył zasadniczą służbę wojskową,

(dowód: książeczka wojskowa – akta o ustalenie kapitału początkowego).

W kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych przy wniosku o ustalenie kapitału początkowego wnioskodawca podał za okres od 1.09.1970r. do 31.07.1983r. rodzaj wykonywanej pracy – elektryk,

(dowód: kwestionariusz k. 2 akt ustalenia kapitału początkowego).

W dniu 16.08.2012r. wnioskodawca złożył wniosek w organie rentowym o emeryturę dołączając sporządzone przez likwidatora Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w S. w likwidacji świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach przez wnioskodawcę na stanowisku elektromontera w okresie od 1.10.1973r. do 31.07.1983r. bez daty, bez ściśle wymienionej pracy z wykazu stanowisk resortowych.

Organ rentowy decyzją z dnia 8.10.2012r. odmówił przyznania emerytury z powodu braku 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach,

(dowód: wniosek, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, decyzja – akta emerytalne).

Odwołanie od tej decyzji złożył wnioskodawca, ale Sąd Okręgowy w Zielonej G. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22.01.2013r., sygn. IV U 5150/12 oddalił odwołanie, gdyż wnioskodawca nadal pozostawał w zatrudnieniu,

(dowód: oświadczenie wnioskodawcy k. 14 i wyrok k. 15 akt IV U 5150/12).

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Okres ten wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn (art. 27 pkt 2 ustawy emerytalnej). Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresu zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 w/w rozporządzenia).

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia.

Świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, tak jak każdy inny dokument urzędowy, podlega kontroli zarówno co do wskazanych w nim faktów jak i podstawy prawnej. Zakwalifikowanie wykonywanego zatrudnienia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach decyduje przede wszystkim charakter i zakres wykonywanych czynności w spornym okresie (wyrok Sądu Najwyższego z 12.09.2006r. I UK 59/06, OSNP 2007/17-18/259).

W sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organami rentowymi i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż w zaświadczeniach z zakładów pracy (uchwały Sądu Najwyższego z 21.09.1984r. III UZP 6/84 LEX nr 14625, z dnia 27.05.1985r. II UZP 5/85 LEX nr 1463 i wyrok Sądu Najwyższego z 8.04.1999r. II UKM 619/98 OSNP 2000/11/439).

W sprawie bezsporne jest, że na dzień 1.01.1999r. ogólny staż pracy ubezpieczeniowy wnioskodawcy to 28 lat, 3 miesiące i 9 dni oraz bezsporne jest uzyskanie przez niego wieku emerytalnego 60 lat z dniem 26.11.2012r. i nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego.

W sprawie sporny jest okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach ograniczający się do pracy w Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w S. w okresie od 1.10.1973r. do 31.07.1983r.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o świadectwa pracy, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach sporządzone przez likwidatora tej spółdzielni, książeczkę wojskową, legitymację ubezpieczeniową znajdujące się w aktach o emeryturę i aktach o ustalenie kapitału początkowego oraz w oparciu o zeznania świadków R. P. i Z. S. (1).

Powyższe świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez likwidatora Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) w likwidacji (k. 7 akt o ustalenie emerytury) nie ma potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym. Wystawione świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie zawiera daty wystawienia, nie wymienia

prawidłowo ani stanowiska resortowego ani podstawy prawnej wymienionego stanowiska, wskazuje rozpoczęcie pracy w szczególnych warunkach od dnia 1.10.1973r., gdy wnioskodawca do dnia 17.10.1973r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Brak jest akt osobowych wnioskodawcy, które miał przechowywać likwidator H. S. (k. 37). Likwidator ten zmarł, a jego rodzina nie ma żadnych wiadomości na temat ewentualnie przechowywanych przez niego akt. W żadnym archiwum akta te nie są przechowywane (k. 15, 24, 31, 33, 37, 46, 49, 50, 52). Potwierdza to w pełni wnioskodawca (k. 24, 46).

Osoby wykonujące zawód elektryka zajmują się między innymi montażem, instalacją i naprawą instalacji elektrycznych, także w zależności od wykształcenia i zdobytych umiejętności projektowaniem instalacji i sieci elektrycznych, montażem instalacji elektrycznych zgodnie z dokumentacją techniczną, instalowaniem i uruchamianiem maszyn i urządzeń elektrycznych, wykonywaniem przeglądów technicznych, konserwacją oraz naprawą linii napowietrznych i kablowych.

Elektromonter jest osobą odpowiedzialną za montaż i bieżące serwisowanie urządzeń elektrycznych obecnych na terenie zakładu. Osoba zatrudniona na takim stanowisku sprawuje nadzór nad poprawnym funkcjonowaniem wszelkich instalacji elektrycznych funkcjonujących w podległym mu miejscu pracy. Elektromonter specjalizuje się w obsłudze i serwisowaniu konkretnej grupy urządzeń.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków R. P. i Z. S. (1), że wnioskodawca pracował jako elektryk w brygadzie elektryków brygadzisty R. P., którzy dokładnie podali wykonywane prace, a świadek R. P. dodatkowo zeznał, że wnioskodawca pracował z nim przez cały czas jako elektryk i że w Spółdzielni nie było elektromonterów.

Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków, gdyż wnioskodawca w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych przy wniosku o ustalenie kapitału początkowego podał, że w okresie od 1.09.1970r. do 31.07.1983r. pracował w Spółdzielni Pracy Usługowo- (...) na stanowisku elektryka (k. 2 akt kapitału początkowego), a z wystawionego świadectwa pracy w dniu 31.07.1983r. wynika, że przez cały okres pracy pracował na stanowisku elektryka (k. 3 tych akt), co znajduje potwierdzenie w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy. Wnioskodawca nigdy nie kwestionował tych dokumentów, a wykonywane przez niego czynności należą do czynności elektryka.

Wnioskodawca na rozprawie w dniu 8.01.2014r. oświadczył, że posiada angaże ze Spółdzielni (k. 62), jednak po zeznaniach świadków R. P. i Z. S. (1) wnioskodawca zeznał, że angaże ze Spółdzielni i przeszeregowania zagubił w czasie przeprowadzki (k. 65).

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków Z. S. (2) (k. 61) i J. P. (k. 61, 62) i wnioskodawcy (k. 65), że w Spółdzielni byli zatrudnieni tylko elektromonterzy, że nie było zatrudnionych elektryków i że były dwie brygady elektromonterów. Zeznania te są bowiem sprzeczne z zeznaniami świadków R. P. i Z. S. (1) oraz z treścią wskazanych dokumentów. Spółdzielnia wykonywała prace elektryczne dla usługodawców, które mogły być wykonywane przez elektryków. Trudno przyjąć, jak zeznali świadkowie Z. S. (2) i J. P. oraz wnioskodawca, że prace te wykonywali elektromonterzy. Świadek J. P. składając zeznania w przedmiotowej sprawie kierował się własnym interesem w ewentualnie korzystnym dla wnioskodawcy załatwieniu sprawy, bo organ rentowy odmówił mu decyzją z 18.08.2010r. prawa do wcześniejszej emerytury przyjmując brak zatrudnienia w szczególnych warunkach. Z dołączonych dokumentów w jego aktach o emeryturę i ustalenie kapitału początkowego wynika, że pracował jako kierownik zakładu elektroinstalacyjnego jako elektryk, nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, a likwidator w dniach 2.04.1993r. (k. 60) i 18.02.2000r. (k. 13 akt emerytalnych) wydał dwa odmienne w treści świadectwa pracy, ujmując w pierwszym z nich stanowisko elektromontera. Świadek J. P. zeznał, że w jego brygadzie elektromonterów przez cały czas pracował wnioskodawca, co nie jest prawdą, gdyż wnioskodawca pracował w brygadzie R. P., a potwierdził to sam wnioskodawca. Nawet świadek Z. S. (2) zeznał, że brygady wykonywały prace elektryczne.

Zgodnie z działem II wykazu A załącznika do w/w rozporządzenia prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych są pracami w szczególnych warunkach. Stanowiska tej pracy wykazane są w dziale II pkt 1-25 wykazu A załącznika nr 1

do uchwały nr 80 Zarządu Centralnego Związku (...) z 30.06.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy (Biuletyn (...) z 10.08.1983r. nr 15-16, poz. 54).

Praca elektryka nie jest wskazana jako praca w szczególnych warunkach. Pracą w szczególnych warunkach jest wyłącznie praca na stanowiskach elektromonterów i to ściśle wymienionych (pkt 1-9). Żadnej takiej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie wnioskodawca nie wykonywał. Wykonywał on wyłącznie prace elektryka, a zakres i rodzaj wykonywanej pracy uzależniony był od usługodawcy. Takie też stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 21.02.2013r. III AUa 1076/12.

Wnioskodawca nie spełnia więc przesłanki z § 4 ust. 1 pkt 3 w/w rozporządzenia tj. zatrudnienia na dzień 1.01.1999r. w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat.

Mając powyższe na uwadze, brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, należało je oddalić.